

СТАНОВИЩЕ

на проф. д-р Петко Петков, СУ „Св. Климент Охридски“, ФСлФ,
Катедра по кирилометодиевистика

ПО КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ
„ДОЦЕНТ“ ПО НАУЧНА ОБЛАСТ 2. ХУМАНИТАРНИ НАУКИ,
ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 2. 1. ФИЛОЛОГИЯ, БЪЛГАРСКИ
ЕЗИК (ИСТОРИЯ НА НОВОБЪЛГАРСКИЯ КНИЖОВЕН ЕЗИК), ОБЯВЕН В
ДВ, БРОЙ 46/19.05.2026 г.

Конкурсът е обявен от Катедрата по български език при
Филологическия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ в ДВ бр. 46/19.05.2026
г.

На този конкурс единствен кандидат е д-р Любка Ненова.

Л. Ненова е завършила бакалавърска степен в ЮЗУ през 2002 г. и
магистърска степен през 2003 г. Между 2004 - 2007 г. е редовен докторант
към ЮЗУ под научното ръководство на чл.-кор. проф. д-р Иван Добрев. През
2008 г. защитава дисертация на тема: ЕЗИКОВО И СТИЛИСТИЧНО
ПРОУЧВАНЕ НА СРЕДНОВЕКОВНИ СЛУЖБИ В ЧЕСТ НА СВ. ИВАН
РИЛСКИ. От 2009 г. работи на основен трудов договор в ЮЗУ, като от 2011
г. е главен асистент. Като преподавател Ненова води лекционни курсове по
старобългарски език, историческа граматика на българския език и история на
българския книжовен език; съвременен български език; теория и практика на
научното изследване (ТПНИ); теория и методика на дидактическите тестове
(ТМДТ); стилистика, както и семинарни занятия към тях. Чела е следните
специализирани курсове: 1) Св. Климент Охридски и приносът му в
химнографията и старобългаристиката; 2) Каноните в чест на св. Иван
Рилски в българската ръкописна традиция до XVIII век; 3) Търновска
книжовна школа; 4) Църковнославянският език.

Има няколко специализации извън България - в Хърватия, Сърбия и
Полша.

Изследователската дейност на д-р Ненова, освен посочения
дисертационен курс, включва 44 заглавия, от които три книги и три студии,

40 участия в международни и национални конференции, 19 проекта, като на един тя е ръководител, научно ръководство на шест дипломни работи и др. От 2017 г. тя е ръководител на Лабораторията по лингвистична демография на Балканите, в рамките на която организира редовно гостуване на лектори от различни научни институции в ЮЗУ.

В конкурса д-р Ненова участва с три книги и 21 статии, няколко от които са в индексирани или реферирани научни издания. Научните интереси на кандидатката са в областта на настоящия конкурс.

Част от статиите са посветени на един късен средновековен текст - Митарствата на душата. Ненова не само анализира филологически този текст, но го открива като изображения сред фреските в Рилския манастир и в църквата в с. Тешово. Така слово и образ заживяват в една структура.

Друг интересен късносредновековен текст за Ненова е Житие на Василий Нови, който тя изследва по преписа в Патриаршеската библиотека в Белград.

Монографията Слънце прѣсвѣтлюѣ и незаходимоѣ (Езиково и стилистично проучване на средновековни служби в чест на св. Иван Рилски). (София: Род, 2012, 392 с.) представлява преработено, разширено и допълнено издание на дисертацията на Ненова. Наред с проучването на средновековните служби, тук Ненова публикува за пръв път текста на Службата за св. Йоан Рилски от ръкопис 1/22 от библиотеката на Рилската света обител, като и осмогласния цикъл канони за светеца, написани от Георги Скилица (РМ 1/26), което само по себе си е изключително ценен принос. С тази работа Ненова развива и задълбочава интереса си към старобългарската химнография, който я насочва и към ръкописи от Зографския манастир.

Следващата книга: Покаяніа ѡснованіе. Служба и Житие на св. Йоан Рилски (Киев, 1671 г.). Текст и изследване. Благоевград: УИ „Неофит Рилски“, 2020, 249 с. - е написана в съавторство с А. Бобев. Ненова е автор на една студия от книгата, нейн е наборът на текста на службата и житието, тя превежда и Предговора и Послеслова. Книгата разглежда културния контекст около появата на първопечатното издание на службата и житието на св. Йоан в източнославянските земи, представя и текста на житието на светеца от

Патриарх Евтимий. По мое мнение тя е едно от големите постижения на българската палеославистична наука през последните десетилетия.

„ЧЕРТКОВИЯТ ПРЕПИС НА СВ.-ПАИСИЕВАТА „ИСТОРИЯ СЛАВЯНОБЪЛГАРСКА“, Благоевград, УИ „Неофит Рилски“, 2026 г., 324 с. - е последната монография на д-р Ненова. В нея се изследва и издава текстът на един препис на „История славянобългарска“, който по всяка вероятност възхожда към изчезналия Жеравненски препис на Историята от 1772 г., правен по една от беловите на Паисий. Важността на този препис за историята на текста е показана преди повече от четиридесет години, като чрез изданието на Ненова той става достъпен за повече изследователи. Книгата съдържа правописно, граматично и лексикално изследване на ръкописа, публикация на текста в съпоставка с два други близки преписа, текстологични бележки и коментари. Въз основа на своите текстологични наблюдения д-р Ненова прави и нова класификация на преписите на Историята. Книгата дава нови хоризонти на паисиезнанието и разкрива авторката като опитен текстолог и филолог. Това изследване завършва поредицата от предварителни публикации на Ненова върху Чертковия препис и по-общо върху „История славяноболгарская“, като продължава търсенията на утвърдени изследователи от ЮЗУ върху този значим предмодерен български текст. Въпреки някои несъгласия, не мога да скрия задоволството си от появата на това издание. Вярвам, че д-р Ненова ще продължи заниманията си с делото на Паисий и в бъдеще.

В заключение мога убедено да заявя, че гл. ас. д-р Любка Ненова отговаря на всички научни и преподавателски критерии в конкурса за доцент по История на българския книжовен език към ЮЗУ и че аз ще гласувам положително за нея.

проф. д-р Петко Петков,

Катедра по кирилометодиевистика, ФСлФ, СУ „Св. Климент Охридски“

ACADEMIC REVIEW

by **Prof. Dr. Petko Petkov**

Sofia University “St. Kliment Ohridski”

Faculty of Slavic Studies

Department of Cyrillic and Methodian Studies

ON THE COMPETITION FOR THE ACADEMIC POSITION OF ASSOCIATE PROFESSOR

Scientific Field 2. Humanities

Professional Field 2.1. Philology

Specialization: Bulgarian Language (History of the Modern Bulgarian Literary Language)

The competition was announced in the *State Gazette*, Issue No. 46 of 19 May 2026, by the Department of Bulgarian Language at the Faculty of Philology of South-West University “Neofit Rilski.”

There is one candidate in the competition, **Dr. Lyubka Nenova**.

Dr. Nenova obtained her Bachelor’s degree from South-West University in 2002 and her Master’s degree in 2003. From 2004 to 2007, she was a full-time doctoral student at South-West University under the supervision of Corresponding Member Prof. Dr. Ivan Dobrev. In 2008, she successfully defended her doctoral dissertation, entitled *A Linguistic and Stylistic Study of Medieval Services in Honor of St. John of Rila*.

Since 2009, Dr. Nenova has held a full-time academic position at South-West University, and since 2011 she has been a Chief Assistant Professor.

In her teaching activities, Dr. Nenova has taught lecture courses in Old Bulgarian, Historical Grammar of the Bulgarian Language, History of the Bulgarian Literary Language, Modern Bulgarian Language, Theory and Practice of Scientific Research, Theory and Methodology of Didactic Testing, and Stylistics, as well as the corresponding seminar courses.

She has also taught a number of specialized courses, including:

1. *St. Kliment Ohridski and His Contribution to Hymnography and Old Bulgarian Studies*;
2. *Canons in Honor of St. John of Rila in the Bulgarian Manuscript Tradition up to the Eighteenth Century*;
3. *The Tarnovo Literary School*;
4. *The Church Slavonic Language*.

Dr. Nenova has undertaken several research specializations abroad, in Croatia, Serbia, and Poland.

Beyond her doctoral research, Dr. Nenova's scholarly output comprises 44 publications, including three books and three studies. She has participated in 40 international and national academic conferences and has been involved in 19 research projects, serving as project leader for one of them. She has also supervised six diploma theses, among other academic activities.

Since 2017, she has headed the **Laboratory of Linguistic Demography of the Balkans**, within which she regularly organizes guest lectures by scholars from various academic institutions at South-West University.

For the present competition, Dr. Nenova has submitted three books and 21 articles, several of which have appeared in indexed or peer-reviewed scholarly publications. Her research interests are directly relevant to the field and specialization of the competition.

A number of her articles focus on the late medieval text *The Torments of the Soul*. Nenova not only provides a philological analysis of this text but also identifies its visual representations in the frescoes of the Rila Monastery and in the church in the village of Teshovo. In this way, textual and visual representations are brought together within a single interpretative framework.

Another late medieval text that has attracted Nenova's scholarly attention is the *Life of Basil the New*, which she studies on the basis of the manuscript copy preserved in the Patriarchal Library in Belgrade.

Her monograph *Слънце прѣсвѣтлюѣ и незаходимоѣ (A Linguistic and Stylistic Study of Medieval Services in Honor of St. John of Rila)* (Sofia: Rod, 2012, 392 pp.) is a revised, expanded, and supplemented version of her doctoral dissertation.

In addition to her study of medieval services, the monograph contains the first publication of the text of the *Service for St. John of Rila* preserved in Manuscript 1/22 of the library of the Rila Holy Monastery, as well as the cycle of canons in the eight tones dedicated to the saint and composed by Georgios Skylitzes (RM 1/26). This constitutes a particularly significant scholarly contribution in its own right.

Through this work, Nenova further develops and deepens her research into Old Bulgarian hymnography, which subsequently leads her to the study of manuscripts preserved at the Zograf Monastery.

Her subsequent book, *Покаѡніѡ ѡснованіе. Служба и Житіе на св. Йоан Рилски (Киѡв, 1671 г.). Текст и изследване (Pokayanie Osnovanie. The Service and Life of St. John of Rila [Kyiv, 1671]: Text and Study)* (Blagoevgrad: Neofit Rilski University Press, 2020, 249 pp.), was co-authored with A. Bobev.

Nenova contributed one of the studies included in the volume; she prepared the typeset edition of the texts of the Service and the Life and translated the Preface and Afterword. The book examines the cultural context surrounding the publication of the first printed edition of the Service and Life of St. John of Rila in the East Slavic lands. It also presents the text of the saint's Life by Patriarch Euthymius.

In my view, this volume represents one of the major achievements of Bulgarian Palaeoslavistic scholarship of recent decades.

Dr. Nenova's most recent monograph is *The Chertkov Copy of Paisius of Hilendar's Istoriya Slavyanobulgarska* (Blagoevgrad: Neofit Rilski University Press, 2026, 324 pp.).

The book examines and publishes the text of a manuscript copy of *Istoriya Slavyanobulgarska* which, in all likelihood, derives from the lost Zheravna copy of the *History* dating from 1772 and based on one of Paisius's fair copies. The significance of this manuscript for the textual history of the work was recognized more than forty years ago. Through Nenova's edition, the copy is now made accessible to a broader community of researchers.

The monograph includes an orthographic, grammatical, and lexical analysis of the manuscript, an edition of the text presented alongside two other closely related copies, as well as textual-critical notes and commentaries. On the basis of her textual observations, Dr. Nenova also proposes a new classification of the manuscript copies of the *History*.

The book opens new perspectives for the study of Paisius and demonstrates the author's expertise as a textual scholar and philologist. The study brings to a culmination a series of Nenova's earlier publications on the Chertkov copy and, more broadly, on *Istoriya Slavyanobulgarska*, while continuing the work of established scholars at South-West University on this important pre-modern Bulgarian text.

Although I do not agree with some of the interpretations and conclusions presented in the book, I cannot conceal my satisfaction with the publication of this edition. I am confident that Dr. Nenova will continue her scholarly work on the legacy of Paisius in the future.

Conclusion

In conclusion, I can state with confidence that **Chief Assistant Professor Dr. Lyubka Nenova meets all the scholarly and teaching requirements for appointment to the position of Associate Professor in the History of the Bulgarian Literary Language at South-West University.**

I therefore give my **positive assessment** of her candidacy and will vote in favor of her appointment.

Prof. Dr. Petko Petkov

Department of Cyrillic and Methodian Studies

Faculty of Slavic Studies

Sofia University "St. Kliment Ohridski"